

El País 11/05/2009

Carmen del Val

RECENSIE: DANS *Wim Vandekeybus*

Briljante dansorkaan

Huiveringwekkend, briljant, ongrijpbaar en woest, dat is de dans van *nieuwZwart*, de beklemmende voorstelling die Wim Vandekeybus creëerde voor zijn gezelschap *Última Vez* en waarvan de wereldpremière plaatsvond op zaterdagavond in Mercat de les Flors. Deze choreografie werd gecreëerd in België, de thuisbasis van het gezelschap, maar vervolmaakt na een verblijf van een week in Mercat, een van de coproducenten van de voorstelling. Het stuk wordt eveneens gepresenteerd van 14 tot 17 mei.

Vandekeybus is een meester in het in scène zetten van de angst die aan de mens vreet en in *nieuwZwart* krijgt de toeschouwer vanaf het begin van de voorstelling meteen een krop in de keel, terwijl in zijn geest de ellende wordt opgeroepen en hij de kwetsbaarheid voelt die hem tot slachtoffer maakt van zichzelf en de anderen. De goochelaar in Vandekeybus tovert het publiek naar de donkere kraters op het podium, deze duistere en wrede diepte die hem kwelt. Dat doet hij op het ritme van de rock. Een agressieve rock, soms getransformeerd in een natuurlijke storm, die live wordt gebracht door componist Mauro Pawlowski, samen met Elko Blijweert en Jeroen Stevens. Zij spelen op een platform dat aan het plafond hangt.

Overweldigend

In deze choreografie van de Belgische maker sluimert de allegorie van de grot van Plato; ziel en geest staan tegenover elkaar als twee gewelddadige vijanden die de vertolkers transformeren in wilde dieren die bergen beklimmen, rivieren oversteken of proberen te vluchten voor de passies die hen tot gevangenen maken. De overweldigende en avant-gardistische woordenschat van Vandekeybus slaat de toeschouwer vanaf het begin van de voorstelling k.o. met een wervelende dans waarin de zeven, verrassend jonge, vertolkers (drie vrouwen en zeven mannen, die ook hun stempel op de creatie drukken), zich profileren als volmaakte acrobaten en fantastische dansers. Hun lichamen, gevormd door hun agressieve bewegingen draaien en keren of gooien zich wanhopig tegen een muur die ze niet kunnen omverwerpen. De bewegingstaal is rijk en veelzijdig. De enige opmerking is dat het volhouden van de dans op hetzelfde agressieve ritme gedurende 75 minuten tegen het einde van de voorstelling maakt dat de toeschouwer zijn aandacht begint te verliezen en de verveling toeslaat.

Een van de grootste troeven van *nieuwZwart* is Gavin Webber, een schitterende en knappe acteur die op scène de teksten van Peter Verhelst brengt en actief deel uitmaakt van de voorstelling.

Het decor verdient een bijzondere vermelding, het is eveneens van de hand van Vandekeybus, een gouden deken dat verandert in een bos, het geweten en de zee van de getormenteerde bewoners. Het fragment waarin de wachters deze grote gouden golf optillen en de lichamen van de naakte dansers tevoorschijn komen, is hypnotiserend. De angst wordt heer en meester van de scène.